

TÀI LIỆU CHUYÊN ĐỀ THÁNH NHẠC

Số 94 - 13.12.2000

NOÀI DUNG

Phân

Mở đầu: Thơ.....	4
I: Học hỏi văn kiện.....	5
II: Hỏi đáp.....	6
III: Gặp gỡ.....	8
IV: Sưu tầm tham khảo – <i>Universa Laus 1980</i>	11
V: Giới thiệu tác phẩm.....	13
VI: Những khúc nhạc dạo trong phụng vụ.....	13
VII: Chuyện vui âm nhạc.....	14
VIII: Chương trình nhập cuộc: môn Sáng tác ca khúc.....	15
IX: Biếm họa.....	17
X: Nghiên cứu – Đạo lý thánh nhạc.....	17
XI: Diễn đàn phát kiến – Nhạc lý dịch.....	20
a) Vài nét khái quát.....	20
b) Giải thích hiện tượng thần tượng hóa ca sĩ.....	20
c) Tác phẩm mới –.....	24
XII: Chuyện nhỏ nói nhau nghe.....	27
XIII: Tiếng nói người đệm đàn (<i>organist</i>).....	27
XIV: Lịch thánh ca tháng 11-2000 (năm A).....	28
XV: Những thắc mắc chưa được giải đáp.....	29
XVI: Thuật ngữ thánh nhạc.....	29

PHẦN MỞ ĐẦU: MỘT ÍT THƠ

thơ tùy hứng

biết & không biết

biết cái mình biết, biết cái mình không biết: là biết.

bể biết vô tận, vực sâu không biết thăm thăm ghè... nơi!
không biết cái mình không biết: là không biết!
biết cái mình không biết: một thứ biết thật rồi!
ở đời nhiều khi!
thấy biết đó! mà không biết,
bởi trong biết có không, trong không có biết
*kẻ **không biết** khéo léo nguy trang*
*người **thật biết** chân sơ đơn mộc*
bởi biết và không biết kẻ nhau phát khiếp!
Nhưng hãy khoan!... không và biết xa cách nghìn trùng
biết đã nhỏ nòi, lại còn bị không biết dè cho chí chết
biết một cứ tưởng biết mười, trở lùì không biết!
bởi: biết ngậm tằm, không biết lãng xăng tham nói,

ngừng muốn biết, hay tự mãn, là mất công toi!
biết không tới nơi, biết điều giáo mị là không biết,
biết lẽ thật dù ít cũng đã biết đấy thôi!

*biết đến cùng thì **hết biết**, tức hội nhập hòa tan*

MỘNG CHINH NHÂN 112000

thơ thánh nhạc

TRUYỀN TIN (Tv.45)

Thiên thần CHÚA báo tin cho Đức MARIA,
 Và MẸ đã thụ thai do CHÚA THÁNH THẦN.

---

nguyên văn: “Angelus DÓMINI nuntiavit MARIAE, et concépit de SPÍRITU SANCTO est T.P. SANCTO”. Câu này được dùng để phổ nhạc làm câu Đối cho Đối ca Nhập lễ (antiphona ad introitum) Lễ Truyền tin 25 tháng 3 (sách Grad.p.271) với Thánh vịnh 451.

PHẦN I: HỌC HỎI VĂN KIẾN

Thông điệp MUSICAE SACRAE DISCIPLINA

(KỶ LUẬT THÁNH NHẠC)

25.12.1955 DO ĐTC. PIO XII

VAI TRÒ SIÊU VIỆT CỦA THÁNH NHẠC (tiếp theo)

(Bản dịch)

THÁNH GREGORIO

40. Nhạc sĩ phải thánh thiện. Tất cả những gì có mùi trần tục, thì không được phép chấp nhận trong nội dung, cũng không được để cho len lỏi vào hình thức.

41. Sự thánh thiện này là biểu hiện rực rỡ nhất của ca Gregorio từng được sử dụng trong Hội thánh từ bao thế kỷ, và người ta có thể gọi đó là sản nghiệp của Hội thánh. Quả vậy, thánh ca này, bởi các giai điệu mật thiết hòa hợp với các bản văn thánh nên chẳng những ăn khớp với các ngôn từ cách chặt chẽ, và còn giống như một bản dịch ý nghĩa và thành tựu, đồng thời làm cho vẻ hấp dẫn của ngôn từ thâm nhập vào tâm hồn các thánh giả. Và kết quả là, nhờ những phương tiện âm nhạc đơn giản và tinh tuyền, nhưng đã được cảm hứng bởi một nghệ thuật rất cao siêu và thánh thiện, ca Gregorio đã khiến cho mọi người thành tâm ngưỡng mộ, và chính những chuyên viên ngành thánh nhạc cũng như những người làm thánh nhạc phải coi đó là một nguồn suối vô tận, để từ đó làm ra những tác phẩm mới.

(Lời bàn dẫn)

Số 40 nhấn nhủ giới nhạc sĩ phải thánh thiện. Đây là lời nhấn nhủ rất hay, vì nếu nhạc sĩ không thánh thiện, làm sao những gì nhạc sĩ viết ra cho cộng đoàn hát phụng thờ tế lễ không khỏi lạc lõng và phàm tục! Âm nhạc là cảm xúc được viết ra bằng âm thanh, vậy làm sao có những cảm xúc thánh thiện nếu tâm hồn của nhạc sĩ không thánh thiện?

Số 41 nói về bình ca Gregorio. Có 2 loại bình ca. Một là **bình ca nguyên thủy**: loại nhạc hát bình thản đơn sơ (để đề kháng với loại nhạc phức tạp, cầu kỳ, khó hiểu của Hy Lạp lúc bấy giờ thâm nhập vào phụng vụ thì Giáo hội tạo ra loại nhạc bình ca có đặc tính cực kỳ đơn giản như không hòa âm, không nhịp điệu, giai điệu thì bằng bằng đơn giản, mỗi lời một nốt nhạc, dễ dàng đến độ ai cũng hát được). Hai là **bình ca Gregorio** cùng một tính chất như bình ca “mẹ” trên, nhưng một từ nhiều khi ngân nga nhiều nốt nhạc, cốt kéo dài cho vừa thời gian của cuộc rước v.v... từ chỗ này mà sinh ra phức tạp khiến cho không phải ai cũng hát được. Cả hai đều có tính ưu việt cực kỳ đến độ ngày nay, bình ca nói chung vẫn còn làm tất cả những người có tri thức âm nhạc uyên thâm say mê và ngưỡng mộ, họ cho đó là một niềm kiêu hãnh của nhân loại. Ai không có trình độ âm nhạc nào đó nhất định, sẽ không hiểu được hết vẻ đẹp của bình ca (như phân đông trong cộng đồng giáo sĩ, tu sĩ và giáo dân VN hôm nay). Sách **Graduale & Kyriale simplex** (thánh ca chính thức của GH sau Cđ. Vat. II) đang hiện hành, được trình bày theo lối bình ca nguyên thủy.

NK.

PHẦN II : HỎI ĐÁP

Các câu hỏi trong mục này hôm nay (và trong HỎI-ĐÁP của vài số CANTÁTE sắp tới), xin ghi lại những “thắc mắc tại chỗ” của một số bạn trẻ (họ yêu cầu không nêu tên) đến tòa soạn trao đổi thẳng thắn với ban Biên tập trong tinh thần học hỏi đáng quý.

HỎI: Cái cốt lõi của vấn đề “thánh ca phụng vụ phải theo một hình thể nhất định”... là gì?

ĐÁP: Là làm cho cộng đoàn hát được (không cần phải tốn công tập hát nhiều giờ và không cần phải thuyết phục, cổ vũ hay thúc giục cộng đoàn hát). Vì hát thánh ca là việc của cộng đoàn, ca đoàn chỉ hát chung (đổi đáp), hát giúp (kèm cho đúng cung giọng), và hát thay (khi cộng đoàn chưa kịp chuẩn bị). Là làm cho thánh ca sát hợp với nghi thức phụng vụ (làm nên thành phần thiết yếu không thể

tách rời như công thức: *ngghi thức + thánh ca ngghi thức = phụng vụ* nên mới gọi là thánh ca phụng vụ): không dài quá đến dư, không ngắn quá đến thiếu, giúp ngghi lễ nổi bật tính toàn dân phụng thờ THIÊN CHÚA. Là **làm cho thánh vịnh thành lời cầu nguyện trên môi miệng mọi người** (dễ đọc dễ hát... để mọi người hiệp nhất với nhau và với Giáo hội toàn cầu trong từng lời cầu nguyện)... bằng hai cách hát, *cantare* (hát ca) và *cantillare* (hát xướng, hát tụng la ngữ gọi là psallere) vừa mang tính nghệ thuật vừa mang tính đại chúng, tạo hiệu quả rất tích cực ở nhiều mặt. Vậy cốt lõi của “*thánh ca phụng vụ phải có hình thể nhất định*” là 3 điểm vừa nêu.

HỎI: Thế là “*thánh ca phụng vụ đúng hình thể*” như đã nêu sẽ giải quyết được yêu cầu hát cộng đồng như nhiều giáo sĩ có một lúc đã kêu gọi?

ĐÁP: Không phải giáo sĩ, mà là ý muốn của Giáo hội từ xa xưa thời các tông đồ, tức từ nguyên thủy, đạo Công giáo do CHÚA KITÔ thiết lập, phụng vụ rập khuôn Do thái, luôn mang tính toàn dân, tính đám đông, tính đồng lòng, tính tích cực hồ hởi, nên hát thì phải hát chung, chứ không hát riêng để ngã sang hát biểu diễn. Hát chung gọi là hát cộng đồng, mà cộng đồng là hát đối đáp, hát đối đáp bằng thánh vịnh, nhưng thánh vịnh khó lòng hát đối đáp nên Giáo hội sáng lập ra *cách* sáng tác sao cho hợp với việc hát đối đáp, và *cách* đó, chính là hình thể thánh nhạc. Vì vậy hát theo hình thể vừa nghiêm túc về mặt nghệ thuật vừa mang tính cộng đồng chứ không phải chỉ đơn giản ở việc mọi người hát chung một số bài nào đó (khi hành hương, khi tụ họp...) đã thuộc lòng không mà thành ra hát cộng đồng đâu! Chỉ có các hình thể thánh ca phụng vụ mới có lối **hát đối đáp bằng thánh vịnh** và nhờ đó mà tạo sự đồng lòng, sinh động, hào hứng, nghệ thuật và gây sự tích cực tham dự (xưa ông bà gọi là sốt sắng), và trước nhan thánh CHÚA chỉ có thế, đòi phải thế, cần phải thế mới gọi là tham dự phụng vụ.

HỎI : Thế là chúng ta từ lâu... sai bét!?

ĐÁP: Câu nói hay, đẹp, đoàn kết và tích cực nhất trong lúc này là: “*Nào! bây giờ chúng ta hãy cùng nhau làm cho đúng lại đi thôi!*”.

PHẦN III: GẶP GỖ

NHỮNG BÀI THÁNH CA “CÔNG VỤ”

Nhân dịp về đồng bằng sông Cửu Long sau cơn lũ lụt để thăm lại quê nhà, tôi tình cờ gặp thầy cũ, linh mục già thánh thiện TVT. Lâu có đến hơn 20 năm, gần chứ phải xa, chỉ tại không có dịp nên không gặp lại, nay thấy ông già đi quá nhiều có lẽ một phần do trong trí mình vẫn giữ hình ảnh cũ của ông thời 50 – 60 tuổi trẻ trung và năng động. Ông thấy nhìn ra tôi ngay:

- Ổi kìa! Anh đi đâu lang thang thế kia?

Tôi cũng giật mình:

- Thưa cha, về thăm nhà, và đang đi ra nghĩa địa xem lại phần mộ ông bà.

- Trước khi đến đó anh vào đây chơi tý được không... rồi hãy đi?

Ông thầy với ông cha sở đang đứng ở lề đường trước cửa nhà thờ họ đạo nơi tôi đi bộ tà tà ngang qua, thấy tôi do dự, ông cha sở nói vô:

- Đã về đến đây rồi thì gấp gấp chi! Vả, có bao giờ anh về đây mà ghé chơi với tôi đâu, ghét tôi sao ấy!

Tôi đành vô nhà xứ, dù gấp thì chẳng mấy, nhưng cuộc sống xô bồ đã cho tôi quen tính toán từng phút, bỗng làm gì ngoài dự trù thấy hơi lo, cũng tại đã mấy lần thất bại nặng trong việc làm ăn vì lỡ mớ trong hò hện.

- Sao mặt cứ nặng nặng ra thế? Có cái gì lo nào?... Kệ nó! Dàng cho CHÚA hết đi! Lũ lụt lắm rồi cũng phải khô ráo!

- Thưa cha không có gì lo, chỉ tại suy nghĩ sao tính cha giờ vẫn... nông nản như xưa được!

Ông thầy cười hết cỡ với hai hàm còn dăm ba cái răng, nhưng vẫn cứ cái vẻ hồn nhiên thuở nào:

- Ủ! Đi tu thì có phải lo cái gì đâu! Ngày ba bữa có người lo, giặt giũ cũng có kẻ “hâu”, tiền xài không phải đếm, lại cũng chẳng lo cho ai, nên tôi cứ phây phây ra thôi!

Ông cha sở cũng đồng tình:

- *Đúng đấy cha ạ! Cứ nói lo cho giáo dân này nọ... thật ra có lo gì đâu! Họ có chết cũng chết ở nhà họ có mắc mớ gì mình! Nói lo bằng cái miệng cho nó oai thôi mà!*

Tôi ngạc nhiên đến lạng thình khi hai ông cha bất ngờ “xung tội”. Thời cuộc bay giờ đổi thay thật rồi! Đột ngột cha giáo già hỏi:

- *Sao nào? Sáng tác nhạc nhiều đã có bản nhạc nào cho tớ một bản đâu! (cười rung cả người có lẽ vì thú vị trước câu nói của mình)... Nghe hát nhạc của cậu rên rĩ hoài. (quay sang cha sở) Xưa kia thấy cậu ấy mê thần học tớ đâu ngờ lại quay sang sáng tác nhạc... cũng được việc!*

- *Thưa cha! – tôi trả lời – Cũng may mắn đột xuất thôi!*

Câu chuyện lại chuyển đề tài. Tính ông thầy cũ thường là vậy! Hồi còn trong nhà trường đứa nào cũng khiếp cái cách: nói chuyện này một ít, nhảy sang chuyện khác một chút, hỏi chuyện kia đòi câu, xin ý kiến việc này việc nọ ty ty v.v... để rồi khi “tàn cuộc” thì ông thầy đã tóm lấy mọi thông tin về cái điều mà ông cần biết, có hối hận cũng đã muộn! Có anh nói chuyện với ông xong, về nhà ôn lại: “Chết! Chết! Hồi nãy đã khoe với ông những gì rồi?...”

Ông hỏi:

- *Tôi có thắc mắc muốn hỏi anh, mỗi khi sáng tác thánh ca, anh có vô tư hoàn toàn vì một mục đích ca ngợi CHÚA không? Hay ngoài ra còn vì một mục đích nho nhỏ nào đó?*

Tôi suy nghĩ đắn đo một hồi mới trả lời:

- *Thưa cha có lẽ không vô tư hoàn toàn. Cái tôi trong mỗi nhạc sĩ đôi khi còn to hơn ở mọi người, ví dụ có thể bên cạnh mục đích ca ngợi CHÚA, loáng thoáng còn vì tiếng khen, vì muốn có được nhiều người hát bài của mình, vì khao khát phô diễn nghệ thuật nói chung hay nghệ thuật riêng độc đáo của mình, và nhất là vì sự nổi tiếng...*

Cha giáo già hỏi tiếp:

- *Tôi dễ dàng đoán ra được điều ấy, CHÚA lòng lành cũng châm chước miễn sao ca ngợi CHÚA luôn là ý hướng chính. Nhưng như thế đâu đã xong! Về phía những người sử dụng các bài hát mới đáng nói. Tôi vẽ ra cho các ông thấy vài hình ảnh:*

Cha giáo già thần học kéo ghế, ngồi xuống và kể:

- *Sử dụng sai thánh ca trước tiên do người ta hiểu sai nghĩa của Thánh vịnh trong thánh ca, kể đến, từ hiểu sai mà dùng thánh*

ca để phục vụ cho ý đồ riêng. Có giám mục kia, sau một thánh lễ long trọng, ra ngoài nói đùa: “Tại sao chúng nó (ám chỉ ca đoàn) cứ hỏi đi hỏi lại (hát lời của bài hát): Nhưng Vua hiển vinh là ai vậy?... Thừa là ta đây chứ còn ai nữa!”¹. Nếu ngay lành mà nghĩ vị giám mục đó nói đùa, nhưng là một cách gây thêm hiểu sai ý Thánh vịnh, bởi vì chữ “Vua hiển vinh” chỉ ĐỨC KITÔ, được hát lúc đoàn đồng tế tiến vào nhà thờ với giám mục áo mũ xênh xang, đã vô tình khiến mọi người, nhất là những người dân quê dốt nát, tưởng chỉ vị giám mục chủ lễ. Hay là việc này: hễ có tang lễ thì cứ nhằm các bài hát có chữ “Từ vực sâu u tối...” khiến mọi giáo dân nghĩ ngay đến luyện ngục. Hoặc các tu sĩ giáo sĩ ưa áp dụng cho mình những thành ngữ của Tin mừng như: “Người gieo giống”, “Con là thượng tế”, “Ngôn sứ”, “Chứng nhân Nước Trời”, “Người gieo giống”, “Gieo trong lệ sâu, gặt trong hân hoan”, “Đẹp thay bước chân người rao giảng!”, “Tông đồ”, v.v... Có những thánh lễ mở tay, lễ khấn, lễ kỷ niệm ngân khánh... thánh ca rất một lối ẩn dụ ngợi ca bản thân giáo sĩ hay tu sĩ được cầu nguyện trong thánh lễ ấy, hay ít ra cũng gây cho giáo dân định ninh là như vậy.

Cha giáo già cười như mếu nhìn chúng tôi nói tiếp:

- Lay CHÚA lòng lành! Đã hết đầu! Hễ thánh lễ nhân dịp quyên góp tiền xây nhà thờ thì người ta dùng thánh ca nói về sự hào phóng dâng cúng, hễ thánh lễ hôn phối người ta lại hát về chàng và nàng, lễ giỗ thì nói về công ơn cha mẹ, lễ cầu cho truyền giáo thì người ta ca ngợi gần như muốn phong thánh cho những người đi tu, kể họ như những đấng anh hùng “được chọn giữa muôn người”... Tóm lại, thánh ca đã dễ dàng thành công cụ ca ngợi, đánh bóng, “lãng xê” giáo sĩ tu sĩ và công cụ để phục vụ ý đồ nào đó.

Cha sở bạn tôi nghe đến đây thì góp thêm nhiều chuyện vào, đại loại là những hiểu sai, những ngộ nhận, những suy nghĩ lệch lạc, những lạm dụng, thay vì ca ngợi CHÚA.

Tôi rất thú vị khi nghe hai ông cha nói lên một thực tế tiêu cực nổi cộm trong việc hát thánh ca tại Việt Nam mà lâu nay chính tôi cũng còn chưa nghĩ ra. Cha giáo nói tiếp:

---

¹ Thánh vịnh 23,7: “Cửa ơi hãy cất cao đà cho Vua vinh hiển ngự qua...”

- *Thánh ca từ lâu đã trở nên công cụ phục vụ và ca ngợi con người, không còn là thành phần của phụng vụ dùng để cộng đoàn biểu lộ sự đồng tâm nhất trí trong việc tế lễ THIÊN CHÚA CAO CẢ nữa! Thế là vô phép! Thế là xúc phạm!*

Tôi mở miệng cách tự nhiên:

- *Lâu nay sao con ngu ngốc góp tay vào chuyện trái khuấy ấy bằng cách ai "đặt hàng" thứ gì con cũng chịu, cho nên mới sản sinh ra những bài thánh ca "công cụ".*

Cha giáo thần học tiếp:

- *Các anh thì cũng đáng trách, nhưng trách nhiều nhất là những người sử dụng. Từ việc sử dụng sai, họ vẽ đường cho cộng đoàn hiểu sai Lời CHÚA, hiểu sai thánh vịnh, và hiểu sai mọi ý nghĩa của phụng vụ. Lời CHÚA và thánh vịnh bị hiểu ngược, còn phụng vụ bị xem là những cuộc trình diễn và "tế bò vàng".*

Từ nhà xứ đến nghĩa địa, từ nghĩa địa đi về nhà... tôi vương vấn mãi những gì nghe được. Chẳng ngờ ông giáo già xưa, cũ, gần như "ngoại đạo" với thánh nhạc mà giờ này vẫn còn dạy được một bài học hay về thánh nhạc. Tôi được mở rộng tầm nhìn và tự hứa từ nay, trong phần việc của mình, sẽ sáng tác những thánh ca thực sự là thành phần của phụng vụ, và cố gắng chẳng để ai lợi dụng biến chúng thành "thánh ca công cụ" được nữa!

BẢO LỘC NGUYỄN

PHẦN IV: SỬ TÂM - THAM KHẢO

UNIVERSA LAUS 1980

3. Kinh Vinh danh

58. a/ Khuếch đại sự trọng thể của các nghi thức mở đầu, cổ võ lời ca ngợi trong những ngày lễ lớn, vì thế phụng vụ tránh sử dụng trong mùa Vọng, mùa Chay. Do đó bản chất của bài hát này là một bài hát cộng đoàn ca ngợi vinh quang CHÚA BA NGÔI, vừa công bố ơn cứu độ nơi CHÚA GIÊSU KITÔ, vừa cảm tạ CHÚA CHA vì những ơn này, vừa cầu khẩn ĐÁNG CỨU THỂ để ơn ấy đạt tới ta nhờ CHÚA

THÁNH THẦN.

b / Thánh thi này bằng văn xuôi có nhịp điệu như trong sách Graduale nên đòi hỏi một điệu nhạc hân hoan theo sát bản văn chia thành những tiểu đoạn (x.s.16). Cơ cấu phức tạp gồm 5 phần:

- Vinh tụng ca theo Tin Mừng,
- Năm câu tụng hô,
- Ba câu xưng tụng,
- Ba câu khẩn nguyện,
- Kết thúc về BA NGÔI.

Ước mong có một thánh thi Việt nam được dệt nhạc theo đúng cơ cấu này, để ý nghĩa được phong phú và nổi bật lên.

c/ Hình thức và tác dụng thi vị của Thánh thi Vinh danh đòi ta phải hát, hát một cách mạnh mẽ và tập thể. Thế nên, mọi người hát chung/dân chúng và ca đoàn (lưu ý: QCTQ để dân chúng trước ca đoàn)/một mình ca đoàn.

LỜI PHÊ BÌNH

Thực ra, cơ cấu kinh Vinh danh rất rành mạch có sẵn do Giáo hội bao đời dệt nên, nhưng ở VN, các bộ lễ đều không sáng tác theo cấu trúc sáng rõ ấy, do không ai được học sáng tác hình thể Missa, mà chỉ sáng tác theo ngẫu hứng, khiến kinh Vinh danh vốn dài, lại nghe như dài thêm, lòng thòng thòng và rối rắm không thể phân biệt ý tứ như trên đã nêu. Đây cũng là một chứng tỏ sự yếu kém của thánh nhạc VN.

UL

PHẦN V: GIỚI THIỆU TÁC PHẨM

(xin gác lại một kỳ)

PHẦN VI: NHỮNG KHÚC NHẠC DẠO TRONG PHỤNG VỤ

Những tác phẩm mới, nho nhỏ, được sáng tác cho những khoảng khắc rảnh rỗi bất ngờ không nói hát gì thường hay xảy ra ở trước thánh lễ, lúc dâng lễ, giờ rước lễ, cuối lễ, hoặc

những khi chờ đợi, và còn có thể thay cho việc ca hát ở nghi thức nào đó (do ca đoàn không có thể hát) để NGƯỜI ĐỆM ĐÀN độc tấu tạo thêm bầu khí sốt sắng.

TIN VÀO LỜI CHÚA

NGỌC KÔN

(Xin xem trong TÁC PHẨM THÁNH NHẠC & THÁNH CA)

PHẦN VII: CHUYỆN VUI ÂM NHẠC

NHẠC "DA"²

Hai tay lác các nọ rồi hơi ngồi đầu láo với nhau, tay Bôn nói:

- Cậu thích nhạc gì, chứ mình thì chỉ thích nhạc "da" thôi!

Tay Giắc tỏ ra mình đầy ứ sự hiểu biết, nói:

- Nhạc "da" nghe nó lợm giọng làm sao! Tôi chỉ thích nhạc "cổ"³ thôi!

Chuyện chưa ngã ngũ thì một tay không kém phần "lác các" trở tới nói xen vào:

- Anh mà đây đây thì chỉ thích nhạc "bóp"⁴, vì cái bóp cái ví mà có tiền là có tất cả: nhạc "da" nhạc "cổ", nhạc "sườn" non, "cốc-lét", "đùi" diếc vân vân... không thiếu thứ nhạc gì!!!!...

PHẦN VIII: CHƯƠNG TRÌNH NHẬP CUỘC

A. MÔN SÁNG TÁC CA KHÚC

Bài 21

DÂN TỘC TÍNH

87. Dân tộc tính là tính cách đặc biệt không nhầm lẫn, của một dân tộc.

---

² Là nhạc Jazz.

³ Là nhạc cổ điển (classique)

⁴ Là nhạc Pop, gọi đúng là Bepop hay Repop.

88. Dân tộc tính bắt nguồn từ con người, xã hội thể hiện ra bằng cách sống vật chất và cách sống tinh thần trong một dòng giống, trên một địa lý được cô đúc qua một lịch sử lâu dài.

89. Dân tộc tính qua hình dáng:

- ✓ Ngôn ngữ nói và viết,
- ✓ Phong tục tập quán,
- ✓ Văn hóa và nghệ thuật,
- ✓ Di sản đủ loại,
- ✓ Tín ngưỡng,
- ✓ Lịch sử phát triển,
- ✓ Bang giao quốc tế,
- ✓ Sinh hoạt hằng ngày (hôn, quan, tang , tế) và lễ hội.

90. Dân tộc tính dùng để phân biệt nhau giữa các dân tộc, làm phong phú cho sinh hoạt của cả nhân loại trong giao tiếp, bảo tồn và phát huy nói giống, và tăng thêm vốn kiến thức chung cho nhân loại.

91. Trong âm nhạc, dân tộc tính tạo thêm nét đặc thù lý thú của nghệ thuật, cho nên đòi mỗi dân tộc phải có một nền âm nhạc riêng không pha trộn. Vậy cũng đòi các nhạc sĩ sáng tác phải có dân tộc tính. Nhưng muốn sáng tác một nhạc phẩm có tính dân tộc thì cần có những gì?

- Thưa cần có những điều kiện căn bản sau đây, ví dụ dân tộc tính là Việt Nam

- Nhạc sĩ phải là người Việt Nam,
- Sáng tác bằng ngôn ngữ Việt Nam,
- Cho người Việt Nam.

Hội đủ 3 điều kiện này tất yếu nhạc phẩm có dân tộc tính Việt Nam mà ta cần.

92. Thang âm, tính chất giai điệu, tính cách nhịp điệu và ngôn ngữ hòa âm chỉ là những yếu tố đi sau và thêm vào, vì nếu một người ngoại quốc cũng dùng thang âm, giai điệu, nhịp điệu và ca từ Việt Nam để sáng tác, sẽ không bao giờ có nổi dù một chút dân tộc tính, bởi dân tộc tính không phải là tổng số do nhiều yếu tố bên ngoài cộng vào, nhưng do tính cách tiềm ẩn tận sâu thẳm bên trong bộc lộ cách tự nhiên và thanh thản.

93. Rõ nhất làm nên dân tộc tính là ngôn ngữ ca từ, trong ca từ chất chứa đủ mọi yếu tố để làm nên dân tộc tính ví dụ:

- từ ngữ, *vd. yêu, thương, mến, mộ, ái... để diễn tả tình yêu*
  - cách nói, *vd. đã yêu thì nhuộm đoạn trường, đổ ai quét sạch lá rừng...*
  - cách diễn tả, *vd. cao vời khôn ví, mỗi mồn tấm hơi...*
  - cách xếp câu, *vd. trong tâm tư sâu lắng con nhìn CHÚA, CHÚA nhìn con...*
  - phương ngữ, *vd. mắc cỡ, đi mô, bày chừ,*
  - từ đệm, *vd. tình bằng, âu ơ, hò lơ, ấy, í, ơ,*
  - điển tích, *vd. núi Thái sơn, biển Đông, cù lao chín chữ...*
  - dấu giọng, *vd. sắc, huyền, hỏi, ngã, nặng, ngang...*
  - âm tiết chìm nổi, *vd. thương là, thương, tình yêu í a tình yêu ...*
- Bài tập số 21 môn Sáng tác ca khúc**

Bạn hãy sáng tác một thánh ca cho dịp mùa Vọng và Giáng sinh, với đầy đủ những hiểu biết mới nhất của bạn sau những bài học vừa qua.

PHẦN IX: BIẾM HỌA

CHUYỆN TỨC... VÀ CƯỜI

PHẦN X: NGHIÊN CỨU

ĐẠO LÝ THÁNH NHẠC

THÁNH NHẠC “NHẬP THỂ” (12.2000)

ET VERBUM CARO factum est : Và NGÔI LỜI đã hóa thành NHỤC-THỂ” (Ga 1, 12). “Et HOMO factus est : Và đã LÀM NGƯỜI” (Credo).

Verbum : Ngôi Lời là như thế nào, thì thánh Yoan Tông đồ viết: “Tự Nguyên nguồn, tự bản thể, tự bản căn, tự kỷ, in se, en soi (Ga. 1,1-3);

Nhập thể: một hiện tượng hay một biến cố? hay là cả hai dạng diện?

Một **hiện tượng nhập thể** âm thầm diễn tiến từ **biến cố thụ thai** mà TRINH NỮ MARIA chỉ hiểu biết phần nào và chấp nhận với một niềm tin phó thác không ỷ lại nhưng chỉ lo tuân hành qua thái độ một *Nữ tỳ* chỉ biết *xin vâng* (Lc 1,26-38); sau đó, BẠN GIUSE, khi phát giác sự cố MARIA **mang thai**, tuy âm thầm hoài nghi theo lẽ thường tình, rồi cũng can đảm chấp nhận (Mt.1,18-25); tiếp đến là biến cố **Giáng sinh**, một biến cố thật bình thường đối với đôi bạn GIUSE–MARIA, nhưng lại là một cú sét đánh, một vụ bùng nổ gây chấn động không chỉ tại nơi kinh thành thời danh mà còn vang động đến cả Đông phương (Mt. 2,1-12)! Sự cố đó đã xảy ra vào khoảng năm 6 tr. CN), nói tròn số cho gọn là đã 2000 năm qua.

Nói cách nào đây cho có thể dễ hiểu về “**Nhập thể**” như thường nói là một *mâu nhiệm* lại khởi đầu được *mặc khải*, chẳng hạn, như là một *kho tàng* châu báu lại được một vị vừa là Chúa-Chủ toàn năng vừa là Cha nhân hậu, đã *tự ý khai mở* cho dòng giống Trần-nhân-Tinh-khôn chúng ta biết *nhìn nhận* (Ga.1,10) và tiếp nhận (Ga.1,11-12) *một người con đúng mức con*, và sau đó chính *người con* này lại *mặc khải một Vị Cha đúng mức Cha* ngõ hầu bất cứ ai ai, khi *tiếp nhận người con* đó cũng đều được làm con mà Cha hằng yêu quý theo như đức Khổng Tử nói “*phụ phụ, tử tử*”, bởi **Cha ra Cha** thì đã hẳn, chỉ còn *con mà ra con* thì mới có thể “*đồng thanh tương ứng, đồng khí tương cầu*”, tức là quan hệ đúng mức : “**adorare in Spiritu et in Veritate**” (Ga.4,23-24).

Đã ba thập niên cuối thế kỷ này rồi, tức là từ năm 1970, Giáo hội tại Á châu đã lần lượt rũ nhau trở về tắm biển Thái bình dương, vì đã nghe lác đác đây đó cất tiếng hò “*ta về ta tắm ao ta...!*”. Và Giáo hội tại Việt Nam cũng đã đăng cai nhập cuộc một cách nghiêm chỉnh. Thế là “*phóng lao phải theo lao*” thôi!

Tôi thành thực xin lỗi bà con độc giả Cantate, trước khi thuật lại một giai thoại đậm nét mà rất “chói tai”, khó mà chấp nhận: Số là vào năm 1968, tôi lên Đà Lạt nghỉ hè tại biệt thự Thánh Tâm nơi một lm Thừa sai M.E.P trụ trì, Cha Gérard Gagnon (tên Việt là Nhân); tôi đã gặp gỡ ngài nhiều lần nên không còn có gì là khách sáo . . .

- *Đức ơi, Đức! tao nói cho mày biết, mày là thằng Annamít, mà cái đầu mày là đầu của thằng Tây, còn tao, tao là thằng Tây, chớ cái đầu tao là cái đầu Annamít! Tao đã già rồi, đã “thừa”, bởi vì tao “sai”, mày còn trẻ, liệu hồn !*

Như một ngọn giáo trực chỉ thấu tim khai Đạo, như một vương miện tua tua gai đâm thủng bấy bá cái đầu làm “tá hỏa tam tinh” như bị trời đánh, đánh cho Saolê giác ngộ trở thành Phaolô! Thật ra, “bố” chỉ “chọc què” thôi! Mà què thiệt, què ở cái đầu rấp *vay rấp mượn* ! Nhưng thực tình, đó mới là mặng mà tình-nghĩa nặng chất nghiệp vụ, một thứ nghiệp vụ chết người – SACERDOS-VICTIMA mà! Từ độ ấy, hai cái đầu Tây-Ta cứ xoay mòng mòng, suy tới nghĩ lui mãi. Tắm ở Đại tây dương đã quen lâu rồi, còn ở Thái bình dương thì chỉ đứng ngắm từ trên bờ thôi, cũng thích thú lắm! Mà tại sao mình lại cứ đứng nhìn cảnh *Tây tắm ao ta!* Nhìn kỹ mới nhận ra đủ các thứ ngôn sứ đời đạo Âu-Á tắm chung ở đó tự thuở nào.

*

Ở đó, Khổng Tử cũng chịu thua đạo chính! Lê lại thua thất lễ! Tây thì khóa nào chìa nấy, còn ta thì vài que kềm, khóa nào cũng mở được tuốt! Đó là khóa Âm chìa Dương. đóng được tất mở được. Đã có sanh ất có tử, đã nhập thì sẽ xuất... Có thể chăng, triết Đông phương có tác dụng như chìa khoá mở kho tàng Kinh-thánh chăng ?

Nhập thể tại Nazaréth (Lc.1,26, 38), **Xuất thể** trên cây thập tự giá tại đỉnh đồi Golgotha (Mt. 27,33; Lc. 23, 33), vào tuổi 34 tính theo tuổi ta.

Đức Yêsu đã tự khẳng định: *“Tôi vừa là con đường, vừa là khí lực sinh động vận hành đến tận Chân lý; ai muốn đạo đạt đến Cha thì cứ dần thân tiến thẳng vào lối Tôi đã vượt qua”(Ga. 14, 6).*

“Từ Cha, Tôi đến, Tôi đã vào trần thế. Giờ đây, xong tác vụ” (Ga. 19, 30), *Tôi trở-về Cha* (Ga.16,28). *Cha Tôi, mà cũng là Cha các anh em”* (Ga.20,17).

*

Một ý tưởng, ý thơ, ý nhạc, hay ý họa... từ đâu mà xuất hiện trong đầu thi-họa-nhạc-kịch... sĩ ?

Văn-thi-họa-nhạc-kịch-sĩ nào cũng có khá nhiều kinh nghiệm: Bấm phím bất kỳ để gợi hứng, hứng không đến, **mơ mơ** mãi cũng không thấy **mộng** nào đến. Lúc đi lang thang vô định thì **mộng** đột xuất đến, chẳng cần biết nó từ đâu đến, cứ lo ghi vội cái đã, hạ hồi phân giải, nếu cần thì truy tầm gốc gác mà khai thác thêm. Hứng, nó như vậy đó !

Toàn bộ hữu hình đều xuất từ một Nguyên-nguồn Alpha rồi thì cũng nhập cùng một ngọn Omega, mà $\text{Alpha} + \text{Omega} = 1$. Thì cũng vậy, bao nhiêu kiếp sinh tồn tại địa cầu đều đã hiện rồi biến, biến cố sinh-tử hằng xảy ra cùng khắp trước mắt, nhưng **cái gì** nhập rồi xuất, **cái đó** mới quan trọng,, bởi **cái đó** mới hằng tại, vĩnh cửu, trường tồn... Kinh Dịch, Kinh Thánh, “Kinh Trái”⁵ cùng với đội ngũ hiền nhân minh triết của mình đều xác nhận như nhau, nhưng tại sao trong mọi lãnh vực sự cố tranh giành bành trướng tranh chấp thấp -cao quyết liệt một mất một còn... lại cứ dài dài xảy ra chi cho đau lòng **cả Cha lẫn Con-nam Cái-nữ !**

THIÊN-Ý

PHẦN XI: DIỄN ĐÀN PHÁT KIẾN

NHẠC LÝ DỊCH A. VÀI NÉT KHÁI QUÁT

TÌNH HAY TÍNH TỰ, TÁN CỦA ÂM THANH

---

⁵ Khoa học thực nghiệm.

(Hẹn lại kỳ tới)

B. GIẢI THÍCH HIỆN TƯỢNG

HÁT SAI THÁNH CA PHỤNG VỤ TRONG CÁC NHÀ THỜ TẠI VIỆT NAM bằng Dịch học

I. HIỆN TƯỢNG:

Trong các nhà thờ tại Việt Nam, người ta không hát đúng thánh ca phụng vụ.

Nói câu này sẽ làm mọi người giật mình, bở ngỡ, rồi tức giận và kết án người nói là láo khoét, và hỗn xược, có thể như vậy lắm! Vì nói chạm tới giáo quyền nhất là giới chức thẩm quyền thánh nhạc, vì hầu hết ai cũng nghĩ: *Các đấng bản quyền không bao giờ làm sai!*

Tuy nhiên, ai bình tĩnh và từ tốn suy xét thật kỹ vấn đề, đừng để bị thuyết “duy giáo sĩ” ảnh hưởng, bằng tra cứu sách vở, tài liệu, văn kiện của Giáo hội... sẽ rùng mình và cùng công nhận với người viết hiện tượng nói trên là có, và đáng đau buồn.

Tại sao có? - Thưa vì những lý do này:

- ✓ Một là không phải mọi người đều *biết nhạc*.
- ✓ Hai là đâu phải mọi người biết nhạc đều *biết thánh nhạc* (biết ở đây có nghĩa là có học, có làm và có ưu tư, chớ không phải biết là biết có sự hiện hữu của loại nhạc này).
- ✓ Ba là không ai chịu đọc, tìm hiểu, và suy xét kỹ về thánh nhạc qua các quy luật và sự hướng dẫn của Giáo hội (quy chế, thông điệp, huấn thị, thư ngỏ, báo chí, thông cáo...) mà cứ phó mặc cho thói quen, nếp cũ, thị hiếu và ca đoàn hay người khác lôi dẫn đi (thói quen, nếp cũ, thị hiếu này đều do các nhạc sĩ, và các giáo sĩ hàng cha ông gây dựng từ những hiểu biết sơ sài, thiếu sách vở, thiếu thông tin và người dạy dỗ, nên đầy khuyết tật, khiếm khuyết, què cụt và sai lạc... không đáng trách do thời buổi lúc bấy giờ)
- ✓ Bốn là giáo sĩ thường tự hào về kiến thức của mình (xưa vượt trội nhiều người, nay bị người đời bỏ xa), tự cho mình biết tất cả mọi sự, trong khi âm nhạc đã bao la, thánh nhạc lại còn uyên thâm hơn.

Để có bằng chứng cụ thể về sự hát sai nhạc phụng vụ, mọi người ai cũng có thể vạch rõ những chứng cứ rành rành như:

- ✓ Không chú trọng hoặc không hát thánh ca bằng thánh vịnh (trong khi luật buộc hát thánh ca phải bằng thánh vịnh).
- ✓ Không tuân theo thánh vịnh đã được sắp xếp sẵn (mỗi nghi thức, mỗi thánh lễ, mỗi ngày, mỗi mùa đều có thánh vịnh khác nhau).
- ✓ Không có mấy ai (dù là những người có trách nhiệm) có quyển sách hát chính thức của Giáo hội sau Công đồng Vat.II (tức sách GRADUALE & KYRIALE SIMPLEX).
- ✓ Không tuân theo hình thể (mỗi nghi thức phụng vụ, phải có hình thể thánh ca riêng cho phù hợp, viết bằng thánh vịnh, mới gọi được là thánh ca phụng vụ)
- ✓ Thánh ca rất một hình thể ca khúc, tức thánh ca bình dân tôn giáo là loại chỉ được hát thay khi không có thánh ca phụng vụ nói trên thuộc các hình thể như Đối ca (Antiphona), Đáp ca (Responsorium), Thánh vịnh với Alleluia (Alleluisticus), Ca tiếp liên (Sequentia)...
- ✓ Thử nói về thánh ca phụng vụ đúng đắn, bạn sẽ được nghe, từ trên xuống dưới, những câu nhận định rất bình dân: "*Hát những bài ấy nghe buồn quá! khô quá! khô quá! chán lắm!*" v.v...
- ✓ Thử hỏi giới sinh hoạt thánh nhạc những vấn đề liên quan đến thánh ca thánh nhạc phụng vụ, bạn sẽ nghe được những khái niệm hết sức mông lung, mơ hồ.
- ✓ Thử hỏi về kỹ luật thánh nhạc, bạn sẽ còn buồn hơn thế nữa khi thấy sự vô ý thức đè nặng mọi người.
- ✓ Tham dự một thánh lễ, bạn sẽ thấy giáo dân ngậm tâm im lặng, mặc cho ca đoàn "làm mưa làm gió".
- ✓ Đi tìm các trung tâm, các lớp đào tạo thánh nhạc? Bạn chỉ thấy lèo tèo một vài người có thiện chí đang cố gắng cách lẻ loi, bạc phận và lạng lẽ, cạnh đó một cũng có một vài nơi tổ chức rầm rộ có đông người đến học, nhưng cách đào tạo có tính "chữa cháy"
- ✓ Quay nhìn về phía cộng đoàn tín hữu, bạn sẽ thấy những gương mặt ngơ ngác chẳng biết gì, "phó thác" cách trung

thành và ngu muội cho giáo sĩ tu sĩ, vì ai cũng tin rằng
"thánh lễ có hát cũng được, không có hát cũng chẳng sao!"

Ta dùng Dịch học để truy lý hiện tượng HÁT SAI THÁNH CA PHỤNG VỤ TRONG CÁC NHÀ THỜ TẠI VIỆT NAM, bằng cách đặt câu hỏi: *Tại sao có hiện tượng này?*

Rồi bằng cách lấy bộ Dịch tượng cho hiện tượng này:

II. GIẢI THÍCH:

- LŨ: nghĩa *khách trọ, lũ thú, lang thang, trú ngụ, thứ yếu...*
- THUẦN CẤN: nghĩa *ngưng nghỉ, khung thành, bờ bến, khuôn khổ, phạm vi, dừng lại...*

Với bộ Dịch tượng hàm chứa 2 nghĩa trên, cho phép ta

- Thử nêu giả thuyết thứ nhất: Nếu hiện tượng HÁT SAI THÁNH CA PHỤNG VỤ TRONG CÁC NHÀ THỜ TẠI VIỆT NAM (gọi tắt là HÁT SAI) rơi vào dịch tượng Lũ, với những nghĩa: *khách trọ, lũ thú, lang thang, trú ngụ, thứ yếu...* thì câu hỏi: Tại sao **CÓ** hiện tượng HÁT SAI sẽ được dịch tượng Thuần Cấn trả lời: *ngưng nghỉ, khung thành, bờ bến, khuôn khổ, phạm vi, dừng lại...* tức hiện tượng HÁT SAI là thứ yếu, là “lang thang”, chẳng ai chú ý đến việc hát sai này, đi tới chỗ bơ thờ, xem thường, khinh mạn, là do ai nấy đều thỏa mãn với hiện trạng, là tự mãn, là tự cho mình là biết đầy đủ, hiểu thánh nhạc như vậy là hoàn hảo, không còn cần phải học thêm, biết thêm gì nữa.
- Thử nêu thêm giả thuyết thứ hai: Nếu hiện tượng HÁT SAI rơi vào dịch tượng Thuần Cấn: *ngưng nghỉ, khung thành, bờ bến, khuôn khổ, phạm vi, dừng lại...* thì câu hỏi Tại sao có hiện tượng HÁT SAI sẽ được dịch tượng Lũ: *khách trọ, lũ thú, lang thang, trú ngụ, thứ yếu...* trả lời, tức hiện tượng HÁT SAI là cố định, là điểm dừng, không còn hy vọng tu sửa hay thay đổi, thì tất cả hiện tượng như thế do mọi người hoặc coi thánh nhạc là thứ yếu, là chuyện phụ, hoặc chính mọi người làm lấy có, hát cho có lệ (*lang thang*).

Trong 2 giả thuyết, thấy giả thuyết nào cũng hữu lý và hợp luận lý (logique), lại xác thực, tức là đúng với thực tế đang diễn ra. Người suy đoán và viết bài này thấy nên chọn cả 2 giả thuyết được tóm bằng câu ngắn gọn sau: có hiện tượng HÁT SAI do người Công giáo Việt nam giống như một "lão nông" biết ít nhưng kiêu căng "coi trời bằng vung" coi thánh nhạc là thứ yếu... nên không học hỏi thêm về thánh nhạc để sinh ra sai trái mà không thể nào có cơ hội sửa chữa, trừ ra sửa chữa chính tri thức của mình.

III. DỰ ĐOÁN:

Dựa theo những suy nghĩ trên, có thể dự đoán bệnh HÁT SAI THÁNH CA PHỤNG VỤ TRONG CÁC NHÀ THỜ VIỆT NAM còn tồn tại mãi không thể nào chấm dứt, bởi sai cả một quan niệm về phụng vụ và về thánh nhạc do kiêu căng và cố chấp. Chỉ còn nuôi hy vọng: sẽ có một vị lãnh tụ trong hàng ngũ lãnh đạo của Giáo hội Công giáo Việt Nam đứng ra xoay dòng đổi hướng mọi suy nghĩ của toàn Giáo hội Việt Nam, lúc đó mới HÁT ĐÚNG được!

C. TÁC PHẨM MỚI

CHA ĐÃ SINH CON

(Tv.2)

NGỌC KÔN

Hình thể ĐỐI CA NHẬP LỄ (antiphona ad introitum) lễ Giáng sinh. Sách Grad. p.64, nguyên văn: "DÓMINUS dixit ad me: Filius meus es tu: Ego hodie genui Te". Dịch tượng Quy muội. Đàn hát êm ái, nhẹ nhàng, nhưng linh hoạt.

(Xin xem trong TÁC PHẨM THÁNH NHẠC & THÁNH CA)

HỌ ĐÃ NHÌN THẤY

(Tv.97)

NGỌCKÔN

Hình thể ĐỐI CA HIỆP LỄ (antiphona ad communionem) lễ Giáng

sinh. Sách Grad. p.68, nguyên văn: “Viderunt omnes términi terrae salutáre DEI nostri”. Dịch tượng Thuần Kiên. Đàn hát mạnh mẽ, lớn tiếng, vui tươi và hòa âm đệm đàn (accompagnement) sáng sủa.

(Xin xem trong TÁC PHẨM THÁNH NHẠC & THÁNH CA)

PHẦN XII: CHUYỆN NHỎ NÓI NHAU NGHE

PHẦN XIII: TIẾNG NÓI NGƯỜI ĐEM ĐÀN (ORGANIST)

Lời tòa soạn

Tiếp theo lời đề nghị của một số độc giả, chúng tôi sẽ đăng những BẢN ĐEM ĐÀN cần ngay cho NGƯỜI ĐEM ĐÀN khắp nơi trong và ngoài nước, có sẵn để đệm đàn phụng vụ khi cần

Phụ trách:

ns. NGỌC KÔN (tên giao dịch: VÕ VĂN CÔN)

đ/c: 383c/5 (Fatima) Bình triệu, Hiệp bình chánh, Thủ đức, tp.HCM;

đt & fax: 7269437;

e-mail: mjkim@hcm.vnn.vn

(xin gác lại một kỳ)

PHẦN XIV: LỊCH THÁNH CA

Tháng 1.2001
(năm C)

<i>Lễ</i>	<i>Chủ đề</i>	<i>Thánh Kinh</i>	<i>Nội dung</i>
7.1.2001 CN. HIỂN LINH	Ca ngợi vinh quang CHÚA	NL: Tv.94,1-7 ĐC: Tv. 71,1-10 ALL: Tv. 28,1-7 DL: Tv. 71,1-5 HL: Tv. 95,1-10	Hãy đến reo mừng THIÊN CHÚA. Vương quyền CHÚA KITÔ. Ca tụng NGÔI LỜI TC. Vương quyền CHÚA KITÔ. CHÚA là Vua vừa là Thẩm phán.
14.1.2001 CN.CHÚ A GIÊSU CHỊU PHÉP RỬA	Tin và Vâng theo CHÚA CON	NL: Tv.103,1-6 ĐC: Tv. 71,1-10 ALL: Tv. 28,1-7 DL: Tv. 46,1-4 HL: Tv. 44,1-10	Ca tụng Đấng Tạo Hóa. Vương quyền CHÚA KITÔ. Ca tụng NGÔI LỜI CHÚA. THIÊN CHÚA là Vua vũ hoàn. Hôn lễ Quân vương.
21.1.2001 CN.II THƯỜNG NIÊN	Vâng nghe CHÚA dạy	NL: Tv. 17,1-10 ĐC: Tv. 42,1-8 ALL: Tv. 9,1-9 DL: Tv. 5,1-4 HL: Tv. 12,1-5	Tạ ơn CHÚA cứu độ. Quy hướng về đền thánh. Tạ ơn CHÚA. Xin trợ lực. Lời cầu của người lành

28.1.2001 CN.III THƯỜNG NIÊN	Hãy ăn năm sám hối	NL: Tv. 24,1- 10 ĐC: Tv. 54,1-9 ALL: Tv. 30,1- 9 DL: Tv. 53,1-4 HL: Tv. 36,1- 10	Xin ơn tha thứ và cứu thoát. ĐỨC KITÔ xao xuyên sợ hãi. Người khổ tin tưởng. Xin ơn phù giúp. Số phận người lành kẻ dữ.
30.1.2000 CN.IV THƯỜNG NIÊN	Đón nhận NGÔI LỜI	NL: Tv. 127,1- 7 ĐC: Tv. 83,1-9 ALL: Tv. 26,1- 10 DL: Tv. 39,1-5 HL: Tv. 77,1- 10	Tạ ơn CHÚA đã cứu Dân NGƯỜI. Ca tụng đáng Hóa Công. Lời tạ ơn long trọng. CHÚA là nơi con trú ẩn. CHÚA là Vua vừa là Thẩm phán.

~~~~~  
**PHẦN XV: NGŨNG THẮC MẮC CHỮA ĐƯỢC GIẢI ĐÁP**  
~~~~~

Thắc mắc 121: Tại sao thánh nhạc truyền thống và đúng đắn do Giáo hội lập ra sờ sờ ngay đó (có sách hát mẫu, có văn kiện hướng dẫn...) mà không mấy người Công giáo Việt Nam chịu nghe và làm theo?

Thắc mắc 122: Tại sao thánh nhạc cứ dậm chân tại chỗ trong sai trái mà không ai tại Việt Nam thấy ra?

Thắc mắc 123: Tại sao ca ngợi CHÚA bằng sự lười biếng nhếch nhác, ấu trĩ và vụng về, qua loa và cũ kỹ mà không thấy rằng đó là quá bất xứng và quá đắc tội?

~~~~~  
**PHẦN XVI: THUẬT NGỮ THÁNH NHẠC**  
~~~~~

(tiếp theo)

C

Cadenzato (Y) nhịp nhàng.

Calamus (L) ống quyển, ống sáo, địch.

Calando (Y) giảm tiếng nhưng vẫn giữ nhịp độ

Calata (Y) điệu nhảy Ý theo nhịp 2/4.

Calcando (Y) hát nhấn hay bấm phím thật mạnh.

Caldamento (Y) nồng hậu, nhanh nhẩu.

Calichon (H) nhạc cụ có 5 dây hình đàn luth.

Callinique (P) điệu ca múa ở thời Cổ Hy Lạp dùng để tế thần
Hercules

Calmato (Y) làm cho dịu đi, an định.

Calore (Y) **Heat** (A) nồng nàn nhiệt huyết.

Calotte (P) đỉnh chuông, nắp ống quần cầm.

Camera (Y) phòng, máy chụp ảnh.

Camminando (Y) giục đi tới, thúc nhịp.

Campana (Y) **Bell** (A) chuông.

Campanaire (P) thuộc về chuông.

Campane (Y) tiếng xưa dùng để gọi cái chuông.

Campanella (Y) **Little bell** (A) chuông nhỏ.

Campanile hay **Campanille** (P) lầu chuông các giáo đường.

Cancan (P) ồn ào, một lối khiêu vũ ồn ào hỗn loạn.

Cancel (P) chỗ tấu nhạc trong giáo đường.

Candeur (P) **Candidamente** (Y) thuần khiết, chân thành.

Candide (Y) thật thà, thuần khiết.

Cangiando (Y) đổi dời, biến dịch.

Canna (Y) ống sậy để làm sáo.

Canna d'organo (Y) ống quần cầm.

Canon (L) (P) (A) **Canone** (Y) luân khúc từ 2 bè trở lên, bè này hát sau vừa phông diễn bè kia, vừa đối âm nghiêm khắc, tạo cảm giác luân lưu chuyển động rất hay.

- **fermé** (P) **chiusa** (Y) luân khúc đóng.

- **ouvert** (P) **aperto** (Y) luân khúc mở.

- **parmouvement contraire** hay **renversé** (P) luân khúc đảo

lộn.

- **perpétuel** (P) luân khúc vĩnh viễn, hay bất đoạn.
- **rétrograde** hay **à l'écrevisse** (P) luân khúc ngược.

